

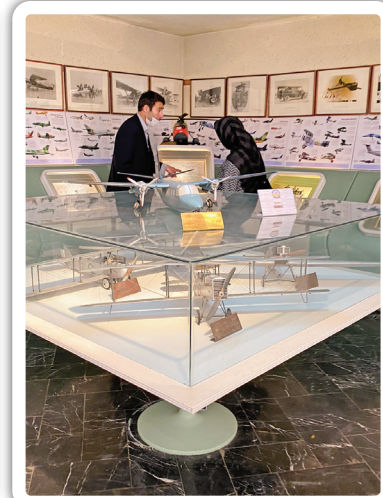
منحصربه‌فردترین موزه نیروی هوایی ارتش کشور اینجاست

گنجینه هوایی

هوایماهای اهدایی و شرکت‌کننده در جنگ جهانی تا لباس‌های فرم نیروی هوایی، ماکت‌ها و تصاویر و اسناد عمومی و خصوصی مربوط به نیروی هوایی و صدها اثر ارزشمند را از نزدیک دید. این موزه به دلیل اینکه در محوطه نیروی هوایی ارتش قرار دارد، کمتر شناخته شده اما بازدید از آن با هماهنگی قبلی امکان‌پذیر است.

در شرق پایتخت و حوالی خیابان پیروزی یکی از خاص‌ترین و منحصر به فردترین موزه‌های کشور یعنی موزه هوانوردی قرار دارد؛ موزه‌ای که گنجینه‌ای گرانبها از یک قرن فعالیت ارتش کشورمان را در خود جای داده و در آن می‌توان از سیر تشکیل یگان هوایی کشور، اولین‌های صنعت هوایی کشور،

پریسانوری

فرنگی آمد و بالن هوا کرد...

تصاویر سیاه و سفید قدیمی که در دل هر یک داستانی نهفته، هم از دیدنی‌های جذاب موزه است. یکی از این تصاویر، عکس سیاه و سفید پرواز نخستین بالن است که سال ۱۲۷۰ در میدان توپخانه تیریز توسط فرانسوی‌ها به پرواز درآمد اما در نیمه راه برگشت. ایرانی‌هایی که برای تماشای پرواز رفته بودند وقتی سقوط آن را دیدند، شعری به این مضمون برایش سرودند: «فرنگی آمد و بالن هوا کرد/نشست در توش و تا پیش خدا رفت/می‌خواست سر در کنه از کار سحون/خدا زد تو سرش افتاد تو میدون». تصویر دیگری که در میان انبوه تصاویر قدیمی جلب توجه می‌کند هوایمایی است که رویش نوشته شده «مازند ۱۳۰۲». در آن سال به دستور رضا شاه شش‌هزار بزرگ پول جمع می‌کردند و به دولت می‌دادند تا به اسم آن شهر هوایما بخرد و هوایمایی مازند هم با پول مردم گیلان و مازندران تهیه شد.

نشانی: خیابان پیروزی، نرسیده به بزرگراه امام علی (ع)،
محوطه نیروی هوایی ارتش

راه‌های دسترسی:

نزدیک‌ترین ایستگاه اتوبوس: امامت (سامانه ۳ تندرو)
نزدیک‌ترین ایستگاه مترو: شهید گلاهدوز

روزها و ساعت فعالیت:
هر روز با هماهنگی قبلی

پارکینگ:
دارد

امکان عکاسی:
دارد

بهای بلیت: رایگان

نخستین هلی کوپتر

در انتهای ترین قسمت محوطه نیز هلی کوپتری قرار دارد که نقشه کشورمان روی آن ترسیم شده است. این هلی کوپتر که «بوج ۱۹» نام دارد سال ۱۳۴۲ در آمریکا ساخته شده و نخستین هلی کوپتری است که وارد نیروی هوایی کشورمان شده. در سوی دیگر هوایمایی ایلوشین ۱۴ که در دهه ۳۰ از سوی شوروی سابق به پهلوی اهدا شده بود، خودنمایی می‌کند که آن را به فرمانده وقت نیروی هوایی، محمد خاتمی واگذار کردند. این هوایما و سایر هوایماها و هلی کوپترهای شخصی پهلوی دوم و خانواده و نزدیکانش در اوایل پیروزی انقلاب در موزه قلعه مرغی نگهداری می‌شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی از آنجا که مردم آنها را نماد حکومت سلطنتی می‌دانستند به آنها آسیب زدند، اما در اوایل دهه ۷۰ به دستور شهید منصور ستاری، از فرماندگان وقت نهجا بازسازی و به موزه منتقل شدند.

از هوایمای جنگ جهانی تا غنیمت جنگی

بازدید از موزه در دو بخش داخلی و محوطه بیرونی امکان‌پذیر است؛ موزه‌ای که خزانه‌ای از قدیمی‌ترین و نخستین هوایماهای نیروی هوایی ارتش کشورمان است. یکی از دهه‌های هوایمایی که داخل محوطه موزه دیده می‌شود، هوایمای سبز رنگی به نام «هاروارد» که ساخت آمریکاست و سال ۱۳۲۹ وارد نیروی هوایی شده. این هوایما که رد گذر زمان بر آن مشهود است، در جنگ جهانی اول هم شرکت کرده. در سوی دیگر جنگنده «سوخو ۲۲» دیده می‌شود. این جنگنده ساخت کشور روسیه است که عراق از آنها خریداری کرده و زمان جنگ تحمیلی عراق علیه ایران برای بمباران گیلان غرب آمده بود که ایرانی‌ها آن را اسقاط کردند و به‌عنوان غنیمت جنگی به این موزه آوردند. ده‌ها پلند دی‌اچ ۱۸۲ تایگر موث که در کارخانجات هوایماسازی شهپاز در فرودگاه دوشان تپه در سال ۱۳۱۹ ساخته شده در این موزه نگهداری می‌شود. این هوایما سال ۱۳۹۰ بازسازی شد.

سردیس شهدای خلبان

بر دیوار پلکانی که بازدیدکنندگان را به طبقه دوم راهنمایی می‌کند تصاویر بسیاری از انواع هوایماها و ادوات هوایی نقش بسته و در بالای پله‌ها نخستین چیزی که جلب توجه می‌کند؛ ویتربینی است که در آن چندین سردیس از فرماندهان شهید خلبان کشورمان از جمله امیر سرلشکر خلبان شهید «عباس بابایی»، امیر سرلشکر خلبان شهید «مصطفی اردستانی»، امیر سرلشکر خلبان شهید «منصور ستاری» و امیر سرلشکر خلبان شهید «علیرضا پاسینی» دیده می‌شود. در بخش دیگر وصیتنامه و خلاصه‌ای از زندگانه‌ها و رشادت‌های آنها به نمایش درآمده است. همچنین در ویتربینی‌های گوشه و کنار موزه کلاه پرواز فرماندهان شهید نیروی هوایی، کارت شناسایی، وصیتنامه، لوح‌ها، نشان‌های مختلف نظامی و تصاویر فرماندهان نیروی هوایی ارتش کشورمان از بدو تأسیس تاکنون به نمایش درآمده است.

هوایماهای کوچک

ساختمان اصلی موزه هم دو طبقه است و در هر طبقه بخشی از میراث ارزشمند نیروی هوایی جا گرفته. در گوشه‌ای از طبقه اول ماکت‌های فانтом، تایگر، تی ۳۳، هایند و فیوری فانтом، تایگر، تی ۳۳، هایند و فیوری و دهه‌ها ماکت هوایما و هلی کوپترهایی که در یک قرن اخیر وارد ناوگان هوایی کشور شده‌اند، در میان اسناد، تاریخچه و کتاب‌هایی مرتبط با صنعت هوایی کشور دیده می‌شوند. ماکت‌ها قابلیت پرواز ندارند و در اندازه یک پانزدهم اندازه واقعی هوایما توسط شرکت سازنده به‌عنوان نمونه همراه با هوایمایی اصلی فروخته شده‌اند. روی دیوار تصاویر هوایی از مناطق جنگی و نظامی به چشم می‌آید که بیشتر آنها به جنگ ۸ ساله دفاع مقدس برمی‌گردد و توسط هوایماهای جنگی ضبط شده است. فشرده‌گی آثار و وسایل چیده شده در موزه گویای این است که فضا گنجایش کافی برای نمایش این گنجینه عظیم را ندارد.

اولین هلی کوپتر آموزشی

در بخش دیگر از محوطه موزه هوانوردی، قدیمی‌ترین و نخستین هوایماهای نیروی هوایی ارتش یعنی هوایمایی آموزشی دو نفره به نمایش گذاشته شده است. برای اینکه این هوایما سبک باشد و قابلیت پرواز داشته باشد، جنس بال و بدنه این هوایما چوبی است که یک لایه پارچه‌ای روی آن کشیده شده و فقط در موتور هوایما از آهن استفاده شده است. نقل است ۲۰ هوایما دو نفره فوق سبک سال ۱۳۱۰ خریداری و سال ۱۳۱۱ وارد تهران و فرودگاه قلعه مرغی شد که این هوایمایی که گوشه‌ای از موزه هوانوردی جا خوش کرده یکی از آنهاست. این هوایما تا ۳ ساعت پرواز می‌کند و سپس باید نیم ساعت برای سوخت‌گیری و استراحت آن زمان صرف و دوباره آماده پرواز شود. آن سال‌ها از این هوایما برای آموزش خلبانی استفاده می‌شده است.